

Henning Rasmussen: Der er ikke meget at sige om sagen her ved anden behandling. Der har været afholdt 3 udvalgs møder, og der er modtaget en deputation fra Rederiforeningen af 1895. Den højtærede handelsminister har stillet et enkelt ændringsforslag, for at man kan undgå dobbeltstempeling af de lånedokumenter for tidligere lån, som det nye låneinstitut måtte overtage inden for en tidsfrist af 2 år. Dette ændringsforslag har udvalget tilsluttet sig; udvalget har samtidig fuldstændig accepteret lovforslaget og anbefaler det hermed til vedtagelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

§ 1, ændringsforslaget, § 2, således ændret, og §§ 3-6 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændringer i lukkeloven.

(Første behandling findes i tidenden sp. 2153, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 573).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets tekst, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Albertsen: Tre gode feer har tilsmilet arbejdet i lukkelovsudvalget og derved bidraget til et godt resultat, som hele udvalget kan tilslutte sig. Som den ene fe må man nævne den udmærkede ledelse, ud-

valget har haft, og som fe nr. to må man karakterisere den højtærede handelsminister, der har været særdeles imødekomende over for udvalgets synspunkter og de ønsker, der er fremsat, og derved har bidraget til, at hele udvalget er blevet enigt om forslaget. Endelig vil jeg nævne, at hele udvalget har vist en udpræget vilje til at nå et fælles resultat, præget af den som følge af den i de forløbne 10 år stedfundne udvikling nødvendige revision.

Hovedlinjen i arbejdet har været at revidere eller supplere loven efter de særlige turistmæssige hensyn, som har været afgørende for lovforslagets fremkomst, og derudover — uden at udvalget dog opfattede sig som en ny lukkelovskommission — at se på lovens eventuelle skønhedspletter. Endelig har de bemærkninger, der blev fremsat af ærede menige medlemmer ud over ordførertalerne, i høj grad været inddraget i udvalgsarbejdet og har påvirket resultatet, hvortil naturligt må føjes de indlæg og det materiale, som forskellige deputationer og organisationer har fremført.

Selve lovens centrale bestemmelser vedrører jo lukketiderne. En almindelig ændring af disse, herunder specielt en udvidelse af åbningstiden fredag aften til kl. 21, som der af Forbrugerrådet er fremsat ønske om over for udvalget, men som er blevet ikke mindre stærkt imødegået af såvel medhjælperne som handelens folk, har udvalget ikke kunnet tiltræde. Udvalget har på ingen måde under den fremførte pressekritik mod lukkelovens almindelige bestemmelser kunnet deltage i den kritik af den højtærede handelsminister, som pressen i den anledning har fremsat, tværtimod. Vi er enige om den ramme, som nu i moderniseret udgave skal gælde, formentlig i en årrække, for vore lukketider og for det vareudvalg, som må føres af de butikker eller kiosker, der har særlige åbningstider, og som naturligt nok må være underlagt en begrænsning i vareudvalg.

Udvalget har modtaget deputationer fra Foreningen af Kioskejere i Danmark og Storkøbenhavns Kioskejerforening, fra Centralforeningen af Benzinførhandlere i Danmark, Forbrugerrådet, De danske Handelsforeninger, bladudgiverens organisationer samt fra to store turistvareforhandlere. Udvalget har i alt afholdt 5 møder.

[Albertsen.]

Ud over det oprindelige forslag om ændringer i lukkeloven er den betydeligste ændring, som udvalget indstiller til det høje ting at godkende, en ændring, der vil udvide kioskerne vareudvalg med 3 vigtige varegrupper, nemlig kuglepenne, fotografiske film og billigbøger, d. v. s. bøger til en værdi af maksimalt 6 kr. Afgørende for, at udvalget foreslår denne ændring, er dels hensynet til kioskerne for dermed at sikre indehaverne et rimeligt indtægtsgrundlag, men hensynet til betjening af publikum og behovet for at kunne købe disse varer uden for de almindelige lukketider har også spillet afgørende ind i afgørelsen. Da disse 3 nævnte varegrupper også i udpræget grad må karakteriseres som turistvarer, vil turisterhvervene kunne glæde sig over denne tilføjelse i lukkeloven. For billigbøgernes vedkommende er det udvalgets håb, at denne ændring må bidrage til, at de rædselhæfter og ringe bøger, der hidtil har præget mange kioskvinduer, vil forsvinde og vil blive erstattet af de mange udmærkede billigbøger, som et stort antal danske forlag i de seneste år har udsendt — glædeligvis med stor succes. Jeg forudsætter som en given ting, at forlagene selv vil være interesseret i denne ændring og vil samarbejde med kioskerne herom. Det er mit, og jeg tror også at kunne sige hele udvalgets, ønske, at denne udvidelse af kioskerne vareudvalg ikke alene bliver en slags legalisering af hidtidige ulovligheder, men at det vil betyde en virkelig håndsrækning til et vanskeligt stillet erhverv, der i de seneste år har måttet se flere hundrede kiosker lukke. Jeg håber også, at denne bestemmelse vil være til glæde for bladudgiverne og pressen, som herved sikres bevarelse af en betydelig salgskanal.

Vedrørende lovforslagets § 8 b, der sigtede på et udvidet turistvaresalg i Kastrup Lufthavn, er udvalget enig om, at ordene „Kastrup Lufthavn“ ændres til „civile lufthavne“. Det vil for tiden betyde, at både Rønne, Tirstrup og Ålborg lufthavne vil få samme status som Kastrup Lufthavn med rettigheder til at etablere butikker, der uden for de normale åbningstider må forhandle nærmere af handelsministeren angivne varer. Virkningerne af denne udvidelse, således at bestemmelsen kommer til at gælde også for

de 3 omtalte lufthavne, vil i praksis nok ikke betyde så meget, men har vel en mere principiel karakter.

Hvad angår bestemmelsen om udvidet varesalg på Københavns Hovedbanegård, har handelens repræsentanter over for udvalget givet udtryk for nogen betænkelighed begrundet med, at man frygter, at der dér vil blive etableret en slags nyt supermarked. Jeg tror at, denne frygt er ubegrundet. Det er rigtigt, at DSB i kraft af de nye vilkår, som denne bestemmelse medfører, vil give Københavns Hovedbanegård en virkelig ansigtsløftning, hvilket vist i høj grad må siges at være tiltrængt, men om noget supermarked eller døgnåbent stormagasin vil der ikke blive tale. Vareudvalget skal godkendes af handelsministeren, og de kriterier, der her skal være afgørende, er selvfølgelig hensynet til turisterne og eventuelle rejsende, selv om alle kan handle dér.

Vedrørende campingpladserne og revisionen i § 8 a har udvalget tiltrådt ministerens formulering; princippet om, at varesalget skal foregå inden for campingpladsen og kun til dens beboere, opretholdes. I den forbindelse vil jeg gerne henlede opmærksomheden på lukkelovens bestemmelser om, at forretningerne i de såkaldte badebyer i sommertiden må holde åbent til kl. 18 om lørdagen — en bestemmelse, der vistnok udnyttes i alle de byer, som kommer ind under denne kategori.

Endelig skal jeg til slut nævne to særlige problemer, der blev rejst i salen under første behandling. Jeg tænker her på det af det ærede medlem hr. Vagn Bro rejste spørgsmål om særlige regler for kiosksalg ved landsudstillinger. Her er udvalget enig med handelsministeren om, at lukkelovens § 4 f må gælde. Her skal i vareudvalget dog tilføjes tobak og fotografiske film. Jeg vil gerne understrege, at denne bestemmelse kun tager sigte på store lands- eller landsdelsudstillinger med forventet stor tilstrømning af såvel danske som udenlandske turister. Om samme bestemmelse, § 4 f, er udvalget enig med ministeren i, at herindunder falder hospitalskiosker; derved tilgodeses patienters og deres besøgendes behov. Jeg går ud fra, at ministeren vil være opmærksom på det særlige vareproblem, som patienterne måtte have.

Vedrørende det andet ved første behand-

[Albertsen.]

ling rejste problem om benzinførhandlernes eventuelle turnustjeneste — det var det ærede medlem hr. Horn, som omtalte det — vil jeg gerne sige, at udvalget har lyttet til denne henvendelse med megen sympati og forståelse; jeg tror at kunne sige, at de fleste af os i udvalget har været noget forarget over den hensynsløshed, som her vises fra en række udenlandske benzinselskaber mod denne gruppe borgere. Vi har imidlertid ikke ment under hensyn til den korte tid, der har været udvalget beskåret, at kunne finde frem til en løsning af dette problem, og udvalget henstiller derfor — som det fremgår af betænkningen — at handelsministeren foranlediger en undersøgelse iværksat, der tilgodeser benzinførhandlernes rimelige ønsker og eventuelt løser deres arbejdstidsproblemer.

Med disse bemærkninger skal jeg på den socialdemokratiske gruppes vegne anbefale ændringsforslagene og det således ændrede lovforslag til vedtagelse i det høje ting.

Anker Lau: Efter den indgående redigering for udvalgsarbejdet og ændringsforslagene, som det ærede medlem hr. Albertsen har givet, skal jeg kun sige nogle få ord. Jeg føler trang til at understrege, at jeg mener, det er lykkeligt, at der er blevet enighed om disse små ændringer i lukkeloven. Jeg tror, det er i alles interesse, ikke mindst i de butikshandlendes, at de nugældende bestemmelser angående de små områder, hvor der virkelig kan rettes berettiget kritik mod den gældende lukkelov, nu ændres. Jeg skal indskrænke mig til med disse få ord at anbefale at stemme for de stillede ændringsforslag.

Weikop: Da jeg hørte den første ærede ordførers tale om de små ændringer i lukkeloven, vi her behandler, kom jeg til at tænke på, at når der kan siges så meget om så små ændringer, er det klart, at hvis man virkelig vil pille ved lukkeloven, bliver det et kæmpeproblem. Det er da også der-

for, man fra alle sider har været enig om, at der ikke skulle pilles ved lukkeloven i almindelighed, men at man stort set skulle holde sig til det lovforslag, som den højtærede handelsminister fremsatte. Dette lovforslag har vi, som det fremgår af betænkningen, fra mit partis side tiltrådt, og vi kan også gå ind for de småændringer, der er foreslået.

Vi har heller ikke noget imod, at man undersøger, hvorledes det forholder sig for benzinhandelens vedkommende, men hvilken stilling vi skal tage til dette problem afhænger ganske af undersøgelsens resultat. Ordføreren for socialdemokratiet, det ærede medlem hr. Albertsen, sagde her, at der var nogle, der var foragede. Det ved jeg ikke — jeg selv er i hvert fald ikke forarget over noget, som jeg ikke kender til bunds. Derfor synes jeg, det er meget godt, at den højtærede handelsminister, som jeg forstår, er enig i at foretage en undersøgelse af disse forhold, men man skal altid passe på, når man taler om lukkeloven, ikke at komme ind på en direkte lovgivning om arbejdstid.

Ordføreren for socialdemokratiet nævnte et lille spørgsmål, som var blevet rejst, nemlig det salg, man ønsker skal kunne finde sted ved hospitaler i deres åbningstider. Som det fremgår af betænkningen, mener hele udvalget, at der i § 4 f i lukkeloven er en bemyndigelse til at etablere sådanne udsalg på et hospitals grund. Det er dog således i henhold til denne bestemmelse, at det er kommunalbestyrelsen, der skal bestemme stedet, men kommunalbestyrelsen kan jo sagtens finde ud af, hvor på et hospitals grund der skal være en kiosk. Men det forudsættes også, at politiet giver sin tilladelse, og derfor vil jeg gerne henstille til den højtærede handelsminister, at han, dersom denne bestemmelse skal have nogen virkning, måske igennem justitsministeriet gør politiet opmærksom på, at det har været et ønske fra hele folketinget, at når der kommer en ansøgning om tilladelse til at oprette en kiosk på et hospi-

[Weikop.]

tals grund og holde åbent inden for hospitalets besøgstider, så skal en sådan tilladelse gives — dog selvfølgelig kun omfattende det vareudvalg, der er angivet i loven, hvor det jo også er angivet, at der ikke må sælges tobak.

Jeg skal ikke gøre flere bemærkninger, men kan tiltræde lovforslaget i den form, det nu vil få.

Baunsgaard: Jeg skal på det radikale venstres vegne meddele, at min gruppe tilslutter sig såvel de stillede ændringsforslag som de bemærkninger, der er anført i betænkningen.

Rimstad: Vi kan tilsige den højtærede handelsministeren vor støtte ved gennemførelsen af dette lovforslag, også med de ændringsforslag, der af udvalget er stillet i betænkningen og tiltrådt af ministeren. Vi hilser med glæde den udvidelse af kioskernes tilladte varesortiment, som ændringsforslag nr. 1 indebærer, og vi er ligeledes tilfredse med, at også andre civile lufthavne end Kastrup Lufthavn inddrages under bestemmelserne; men vi kunne have ønsket, at de bestemmelse, der kommer til at gælde for Københavns Hovedbanegård, også havde fået gyldighed for en række andre større banegårde ude i landet.

Handelsministeren (Lars P. Jensen): Jeg skal gøre mine bemærkninger meget korte. Der er jo opnået enighed i udvalget, og det er jeg tilfreds med og glad for. Jeg tror, som det ærede medlem hr. Anker Lau sagde, at det er meget heldigt, at der, når det drejer sig om ændringer i lukkeloven, kan opnås så stor tilslutning, som det her er tilfældet. Det ærede medlem hr. Albertsen har jo givet en udførlig redegørelse for ændringsforslagene og motiverne til disse ændringer og for de andre udtalelser, der er nedfældet i betænkningen.

Jeg vil gerne understrege, at jeg selvfølgelig er villig til at lade foretage en undersøgelse af benzinformandernes forhold. Vi må vel nok gå den vej at nedsætte et udvalg til at undersøge disse forhold, og før resultatet af undersøgelsen foreligger, kan jeg ikke tage stilling til problemet.

Det ærede medlem hr. Weikop var inde

på spørgsmålet om hospitalskioskerne og bemærkningen herom i betænkningen. Jeg vil gerne understrege over for det ærede medlem, at det er meningen med denne bemærkning i betænkningen, som jeg i øvrigt ved første behandling bad om at få med, at vi vil henstille til politiet, så stærkt som vi kan, at lade kioskernes åbningstider falde sammen med hospitalernes besøgstid.

Jeg takker udvalget for den enstemmige tilslutning til ændringsforslagene.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslagene nr. 1-3 og lovforslagets tekst, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om personnavne.

(Første behandling findes i tidenden sp. 981, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 563).

Der var stillet 8 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Astrid Skjoldbo: Jeg vil gerne udtrykke min tilfredshed med, at dette lovforslag formentlig kan tiltrædes fra alle sider i tinget.

Spørgsmålet om navneret og om fortabelse af ret til at bære et bestemt navn er ofte af en så personlig karakter, og der kan gøres så mange synspunkter gældende, at det kan